

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaele Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Odvolačí finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2018, čj. 32148/18/5100-31462-708633, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 26. 4. 2019, čj. 59 Af 41/2018-33,

t a k t o :

- I.** Žalobkyni **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se u krajského soudu domáhala zrušení nebo vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobkyně o vrácení přeplatku na dani z nemovitých věcí. Společně s žalobou podala žalobkyně také žádost o osvobození od soudních poplatků a návrh na ustanovení zástupce. Krajský soud však žalobkyni nepřiznal osvobození od soudních poplatků ani nevyhověl jejímu návrhu na ustanovení zástupce.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti usnesení krajského soudu kasační stížnost. Uvedla, že krajský soud hrubě a účelově zkreslil rozhodný skutkový a právní stav. Soud podle stěžovatelky rozhodl pouze na základě svých domněnek a údajů, které neodpovídaly skutečnosti. Stěžovatelka také namítá, že neměla možnost se vyjádřit k závěrům o skutkovém stavu, ke kterým soud dospěl.

[3] Stěžovatelka dále požádala o osvobození od soudních poplatků, o ustanovení zástupce z řad advokátů a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. K této žádosti NSS sděluje, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovatelce poplatková povinnost (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015

Sb. NSS). Usnesení o neosvobození od soudních poplatků a neustanovení zástupce nepochybně je takovým procesním rozhodnutím. Stěžovatelku tedy netíží poplatková povinnost. Obdobné závěry dovodil rozšířený senát v citovaném rozhodnutí i ve vztahu k povinnosti být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Z kasační stížnosti v této věci jsou zřejmé důvody, pro které ji stěžovatelka podala; proto není třeba trvat na tom, aby byla zastoupena advokátem (výrok I tohoto rozsudku).

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zcela osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoli za řízení odejme, popř. i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popř. neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.*

[6] Ze soudního spisu vyplynulo, že krajský soud v reakci na žádost o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce ze dne 29. 1. 2019 vyzval usnesením ze dne 11. 3. 2019 stěžovatelku k vyplnění formuláře k prokázání osobních a majetkových poměrů. Stěžovatelka zaslala krajskému soudu dne 15. 4. 2019 e-mail, v němž tvrdila, že vyplněné potvrzení o majetkových poměrech odesílá poštou. Ze spisu je však patrné, že vyplněný formulář soudu doručen nebyl. Odůvodnění napadeného usnesení je založeno právě na těchto skutečnostech. NSS proto nesdílí stěžovatelčin názor, že krajský soud zkreslil skutkový a právní stav a rozhodl pouze na základě svých domněnek. Naopak všechny skutečnosti, z nichž krajský soud ve svém rozhodnutí vychází, vyplývají ze soudního spisu. NSS je rovněž přesvědčen, že stěžovatelka nebyla zkrácena na svých procesních právech, jelikož byla řádně vyzvána, aby soudu tvrdila a doložila skutečnosti, které považuje za vhodné k prokázání svých majetkových poměrů.

[7] Podle ustálené judikatury je na žadateli o osvobození od soudních poplatků, aby vysvětlil, v čem spatřuje nedostatek svých prostředků, který mu neumožňuje zaplatit soudní poplatek, a toto své tvrzení řádně doložil (srov. rozsudky NSS ze dne 25. 1. 2005, čj. 7 Azs 343/2004-50, č. 537/2005 Sb. NSS, či ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Ans 2/2007-51). Při úvaze o splnění podmínek pro osvobození vychází soud ze žádosti a dokladů, které účastník řízení poskytne soudu k tvrzeným skutečnostem. Jelikož stěžovatelka krajskému soudu nijak nedoložila své majetkové poměry, nemohla být osvobozena od soudních poplatků.

[8] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka nesplnila základní předpoklad pro osvobození od soudních poplatků, nemohl jí být ani ustanoven zástupce pro řízení o žalobě (§ 35 odst. 9 věta první s. ř. s.). V řízení o žalobě nadto není zastoupení advokátem povinné (pro úplnost srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2015, čj. 1 As 197/2015-19). Krajský soud tedy nepochybil tím, že stěžovatelce neustanovil zástupce z řad advokátů.

[9] Přestože stěžovatelka žádala, aby byl její kasační stížnost odkladný účinek, NSS o této žádosti nerozhodoval, protože ve lhůtě pro rozhodnutí o odkladném účinku rozhodl o samotné kasační stížnosti.

[10] NSS proto zamítl kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

pokračování

[11] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu